C/2026/1721

24.4.2026 г.

P10_TA(2025)0314

Финансиране на годишния план за действие за 2025 г. в полза на Танзания

Резолюция на Европейския парламент от 27 ноември 2025 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията във връзка с финансирането на годишния план за действие в полза на Обединена република Танзания за 2025 г. (D110180/02 – 2025/2979(RSP))

(C/2026/1721)

Европейският парламент,

— като взе предвид проекта на решение за изпълнение на Комисията във връзка с финансирането на годишния план за действие в полза на Обединена република Танзания за 2025 г. (D110180/02),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета ([1]) (Регламента за ИССРМС – Глобална Европа), и по-специално член 25 от него,

— като взе предвид становището, представено на 22 октомври 2025 г. от комитета съгласно член 45 от Регламент (ЕС) 2021/947,

— като взе предвид член 11 от Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията ([2]),

— като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 8 май 2025 г. относно задържането и опасността от екзекуция на Тунду Лису, председател на „Чадема“, основната опозиционна партия в Танзания,

— като взе предвид член 115, параграфи 2 и 3 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид съвместните разисквания на комисията по външни работи и на комисията по развитие в съответствие с член 59 от Правилника за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция на комисията по външни работи и комисията по развитие,

А. като има предвид, че на 22 октомври 2025 г. проектът на решение за изпълнение на Комисията беше представен на Комитета по Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество;

Б. като има предвид, че проектът на решение за изпълнение на Комисията демонстрира грешен подход на Комисията, който не отразява изцяло проблемите с демокрацията и правата на човека в Танзания през последните години, особено след манипулираните избори през октомври 2025 г., когато правителството смаза демонстрациите, причинявайки смъртта на над 400 души, а стотици лица бяха обвинени в държавна измяна;

В. като има предвид, че мисията на Африканския съюз за наблюдение на изборите остро разкритикува провеждането на президентските избори в Танзания, при които действащият президент беше избран привидно с 98 % от подадените гласове; като има предвид, че за разлика от изборите през 2015 г., правителството на Танзания не покани мисия на Европейския съюз за наблюдение на изборите;

([1]) ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
([2]) ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

Г. като има предвид, че върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията Кая Калас изрази от името на Европейския съюз сериозна загриженост относно насилието след изборите в Танзания и отбеляза, че „липсата на равнопоставеност в периода преди изборите е очевидна поради твърденията за отвличания и изчезвания на лица, както и за насилие, ограничаващо гражданското и демократичното пространство“;

Д. като има предвид, че Тунду Лису, лидерът на основната опозиционна партия в Танзания „Чадема“, беше арестуван на 9 април 2025 г. и след това беше обвинен в държавна измяна, както и за извършването на още три престъпления, свързани с публикуването на невярна информация съгласно законодателството в областта на киберпрестъпността; като има предвид, че държавната измяна в Танзания може да доведе до смъртна присъда; като има предвид, че ЕС категорично се противопоставя на смъртното наказание при всякакви обстоятелства; като има предвид, че скоро след задържането на г-н Лису партията „Чадема“ не беше допусната до президентските и парламентарните избори през октомври 2025 г. поради отказа на партията да подпише изборния кодекс за поведение, а кандидатът на втората по големина опозиционна партия „Алианс за промяна и прозрачност“ (Акт-Вазалендо) Лухага Мпина също не беше допуснат да се кандидатира за изборите;

Е. като има предвид, че правителството на Танзания не е изпълнило нито едно от исканията, отправени от Европейския парламент в неговата резолюция от 8 май 2025 г., включително, наред с другото, призива за незабавно и безусловно освобождаване на г-н Лису, за провеждане на съдебна реформа, за подобряване на положението с правата на човека и за предлагане на изборна реформа;

Ж. като има предвид, че отстъплението на Танзания от нейния ангажимент за насърчаване на споделените ценности, принципи и интереси, по-специално във връзка с правата на човека, основните свободи, демокрацията, принципите на правовата държава, доброто управление и отвореното гражданско пространство, както и ескалиращите репресии, произволните арести, насилието, нападенията и тормоза, упражняван спрямо членове на опозицията, защитници на правата на човека, коренното население, активисти от ЛГБТИК+ общността, журналисти и организации на гражданското общество, е несъвместимо с принципите за програмиране за географските програми съгласно Регламента за ИССРМС — Глобална Европа; като има предвид, че следизборната криза в Танзания представлява непосредствена заплаха за демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека или основните свободи в страната; като има предвид, че всякакви решения за планиране и програмиране, при които тези аспекти не са взети предвид, водят до недействителност на актовете за изпълнение, приети при тези обстоятелства;

З. като има предвид, че ЕС оказва важна подкрепа за цифровия преход в Танзания – чрез инвестиции в 4G мрежи и оптична инфраструктура, електронно управление, цифрови умения и развитие на частния сектор, които са насочени към разширяване на достъпа до информация и насърчаване на отворена цифрова икономика; като има предвид обаче, че танзанийските органи действаха в противоречие с тези цели, като наложиха спиране на интернет в навечерието на изборите и после отново по време на размириците след изборите, като тези мерки подкопаха демократичното участие и създадоха предпоставки за злоупотреба с цифровата инфраструктура, подкрепяна от ЕС;

1. счита, че проектът на решение за изпълнение на Комисията превишава изпълнителните правомощия, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/947;

2. счита, че проектът на решение за изпълнение на Комисията не е в съответствие с правото на Съюза, тъй като той е несъвместим с целта на Регламент (ЕС) 2021/947;

3. приветства факта, че Комисията е спряла процеса на приемане на проекта на решение за изпълнение, след като е била информирана за опасенията на Европейския парламент;

4. отправя искане към Комисията да оттегли своя проект на решение за изпълнение и да внесе нов проект в комитета, при което да се вземат предвид изразените опасения, като същевременно се гарантира, че евентуалните нови промени няма да засегнат неблагоприятно финансирането, насочено към подкрепа на НПО и гражданското общество;

5. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.